

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoE/70/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6314207280
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6314207280.2

Rozhodnutie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov Mgr. Dušana Ďuriana a JUDr. Renáty Deákovej ako členov senátu, vo veci oprávneného G. L., nar. XX. XX. XXXX, bytom J., L. XXXX/XX, proti povinnej W. C. L., nar. XX. XX. XXXX, bytom J., V. XX/XX, za účasti maloletej R. L., nar. XX. XX. XXXX, bytom J., V. XX/XX, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, v konaní o výkon rozhodnutia vo veciach maloletých, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Brezno č. k. 3Em/1/2014-130 zo dňa 09. 03. 2016,

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie konajúc vyšším súdnym úradníkom návrh oprávneného (otec maloletej) na výkon rozhodnutia o úprave styku s maloletou R. zamietol s odôvodnením, že styk otca s maloletou sa nerealizuje nie z dôvodu neochoty matky dieťaťa (povinnej) plniť právoplatné a vykonateľné rozhodnutie Okresného súdu Brezno č. k. 2P/149/2013-76

z 10. 12. 2013, ale pre nezáujem maloletej R. sť vždy v rozsudkom stanovený čas k otcovi. Skutkový stav pred rozhodnutím zistil z písomných správ podávaných rodičmi maloletej o dátumoch uskutočnených stykov, kedy sa styk nerealizoval, z akého dôvodu a zo záznamu kolízneho opatrovníka o vykonanom pohovore s maloletou, kde maloletá R. uviedla, že otca má rada, chodí k nemu na návštevy, ale častejšie by chodiť nechcela. Niekedy sa jej k otcovi nechce ísť, ale musí, lebo keď nejde, tak je mamka z toho smutná. Nariadenie výkonu rozhodnutia za takejto situácie považoval súd prvej inštancie za rozporné so záujmami maloletej Emy. Súd nepovažoval za účelné, aby maloletú nútil stretávať sa s otcom striktné v zmysle rozhodnutia tvoriaceho titul na výkon rozhodnutia. Donútenie dieťaťa k styku môže mať podľa názoru súdu závažné negatívne dôsledky na jej ďalší vývoj, ako aj na ďalší vývoj vo vzťahu otca k maloletej. Vec posúdil podľa ust. § 272 ods. 1, 3, 5 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku, ktorý bol ku dňu 01. 07. 2016 zrušený zákonom č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok.

2. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podal odvolanie oprávnený. Súdu vytýkal, že rozhodol na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu, keď neskúmal postoj a správanie matky a vychádzal len z jej podania na súd zo dňa 28. 12. 2015. Za nepravdivé označil tvrdenia matky, že maloletú na styk s otcom riadne pripravuje. Pri odovzdávaní maloletej otcovi, dieťa slzami v očiach nabáda, aby povedalo otcovi, že nechce u neho spať a nechce k nemu ísť, aby nechodil za maloletou do školy, pred dieťaťom rieši súdne spory a nadáva otcovi. V správe kolízneho opatrovníka z 10. 02. 2013 po vykonanom pohovore s maloletou nie je uvedený dôvod, prečo chce byť dieťa častejšie s matkou. Súd prvej inštancie nevzal do úvahy znalecké posudky s odboru psychológie, vyhotovené pre účely základných konaní, kde znalci uviedli, že matka sa snaží izolovať dieťa od otca. On ako otec maloletej sa chce plnohodnotne podieľať na jej výchove, nielen platiť výživné, ako si to predstavuje matka. Názor súdu, že nariadenie výkonu rozhodnutia nie je v záujme maloletej, nie je správny. Súd neumožnil

oprávnenému pred rozhodnutím predložiť ďalšie dôkazy o vzťahu maloletej k otcovi, ktoré by mali vplyv na rozhodnutie súdu.

3. Súd prvej inštancie po doručení odvolania otca predvolal na deň 11. 04. 2016 povinnú aj s maloletou Emou na výsluch.

Povinná tvrdila znovu len to, že pokiaľ sa styk nerealizuje, je to iba z dôvodu rozhodnutia maloletej, ktorú i keď žiada, aby k otcovi išla, odmieta k otcovi ísť, najmä v nedeľu.

Maloletá pred súdom vypovedala, že matka ju informovala len o tom, že pôjde na výsluch na súd. Maloletá poprela tvrdenia oprávneného, že ju povinná nabáda, aby k otcovi nechodila a aby ho žiadala, nech za ňou do školy nechodí. Výslovne maloletá R. uviedla, že keď nejde k otcovi, je to jej vlastné rozhodnutie. K otcovi nechce chodiť preto, že ju núti robiť veci, ktoré ona nechce. Otec ju núti písať tresty, lebo si myslí, že mu klame. k otcovi niekedy nechce ísť aj z dôvodu, že má veľa úloh. Inokedy lebo nepozná, aký budú mať program. Keď je u otca, ten je často na počítači, alebo na mobile. Aj keď ju zobral do kina do J. J. „šľukal do mobilu“. Chcela by k otcovi chodiť menej.

4. Kolízny opatrovník na výzvu odvolacieho súdu, aby sa vyjadril k odvolaniu oprávneného, dňa 25. 08. 2016 odvolaciu súdu oznámil, že na žiadosť oprávneného zo dňa 07. 06. 2016 bola v rámci referátu poradensko-psychologických služieb zahájená poradenská činnosť vo veci priebehu kontaktu oprávneného s maloletou R.. Na plánované stretnutie dňa 23. 06. 2016 sa povinná z dôvodu dlhodobej PN neustanovila. Širšia psychologická intervencia v rodine nebola rozvinutá, poradenský proces aktuálne neprebíha a spolupráca s rodinou bola ukončená. Rodičia boli informovaní, že sa môžu v prípade potreby obrátiť na kolízneho opatrovníka a otcovi boli poskytnuté kontakty na súkromné ambulancie klinických a poradenských psychológov v Banskej Bystrici. Kolízny opatrovník je toho názoru, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav v dostatočnom rozsahu. Navrhol potvrdiť uznesenie súdu prvej inštancie.

5. Dopytom na Okresný súd Brezno odvolací súd zistil, že rozsudok Okresného súdu Brezno č. k. 2P/149/2013-76 z 10. 12. 2013, právoplatný 28. 12. 2013, je posledným rozhodnutím o úprave styku otca s maloletou R.. Na Okresnom súde Brezno bolo vedené ďalšie konanie o návrhu otca na úpravu styku s maloletou pod sp. zn. 8P/186/2014, kde bol návrh otca rozsudkom z 13. 01. 2015 zamietnutý. Rozsudok nadobudol právoplatnosť

14. 02. 2015. Ďalšie konanie o návrhu otca na novú úpravu styku s maloletou bolo vedené pod sp. zn. 8P/52/2016, ktoré bolo zastavené uznesením zo 14. 07. 2016, právoplatným 06. 08. 2016 z dôvodu späťvzatia návrhu oprávneným.

6. Od 01. 07. 2016 je účinný zákon č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, ktorý upravuje konanie súdu vo veci starostlivosti o maloletých aj konanie o výkon rozhodnutia vo veciach maloletých. Civilný mimosporový poriadok v § 395 ods. 1, 2 ustanovuje, že tento zákon platí aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti a že právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

7. Podľa § 376 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

8. Konanie o výkon rozhodnutia začalo ešte 28. 08. 2014 na návrh otca maloletej ako oprávneného, stykať sa s maloletou J. na základe rozsudku Okresného súdu Brezno č. k. 2P/149/2014-76 z 10. 12. 2013, ktorý nadobudol právoplatnosť 28. 12. 2013. Povinnou na základe rozhodnutia je matka maloletej, ktorej bol rozsudkom Okresného súdu Brezno č. k. 5C/248/2009-35 zo dňa 16. 06. 2010 maloleté dieťa na čas po rozvode zverené do osobnej starostlivosti a ktorej bolo rozsudkom č. k. 2P/149/2013-76 uložené, aby maloletú R. na styk s otcom pripravila a otcovi styk s maloletou umožnila. Styk otca s dieťaťom je podľa rozsudku č. k. 2P/149/2013-76 upravený veľmi široko, nielen na víkendové dni a sviatky,

či prázdniny, ale aj v pracovné dni. V čase rozhodnutia súdu o úprave styku 10. 12. 2013 bola maloletá R. predškôlka, navštevujúca materskú škôlku. Ku dňu rozhodnutia súdu prvej inštancie napadnutým rozhodnutím ubehli skoro tri roky. Maloletá sa stala školopovinnou a je vyspelejšia. Vie už samostatne vyjadriť svoj názor na to, čo sa jej páči, čo ju zaujíma, čo chce a čo nechce robiť. Podľa ust. § 116 Civilného mimosporového poriadku, ktoré platí aj pre konanie o výkon rozhodnutia vo veciach maloletých, ak sa to neprieči účelu konania, súd je povinný informovať o prebiehajúcim konaní

maloletého, ktorý je s prihliadnutím na rozumovú a vôľovú vyspelosť schopný pochopiť jeho význam a objasniť mu dôsledku súdneho rozhodnutia vo veci. Výsluchom maloletej uskutočneným súdom prvej inštancie dňa 11. 04. 2016 sa naplnilo ust. § 116 Civilného mimosporového poriadku o informovaní maloletej o prebiehajúcom konaní o výkon rozhodnutia o úprave styku. Postup súdu prvej inštancie bol v súlade s § 100 ods. 3 zrušeného Občianskeho súdneho poriadku, ktoré ukladalo súdu v prípade, ak bolo účastníkom konania maloleté dieťa schopné s ohľadom na vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, prihliadať na názor dieťaťa. Názor dieťaťa mohol súd prvej inštancie zisťovať prostredníctvom jeho zástupcu, alebo príslušného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, alebo aj vlastným výsluchom maloletého. Súd prvej inštancie zvolil osobný výsluch maloletého dieťaťa a zo zápisnice o priebehu výsluchu, i keď bol uskutočnený na želanie dieťaťa za prítomnosti matky, je zistiteľná jednoznačná vôľa maloletej stretávať sa s otcom, ale nie v rozsahu určeným súdnym rozhodnutím vzhľadom na to, že otec jej nepripraví zaujímavý program a v jej prítomnosti obsluhuje počítač a „šľuká do mobilu“. Otec dieťa dokonca trestá za to, že pred ním vyjadrí svoju túžbu byť s matkou. Z obsahu odpovedí maloletej možno dospieť k názoru, že maloletá by styk s otcom neodmietala, keby cítila zo strany otca opravdivý záujem a otec by rešpektoval aj jej školské povinnosti.

9. Podľa § 376 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

10. Účelom výkonu rozhodnutia vo veci starostlivosti o maloletých, je zabezpečiť splnenie povinnosti uloženej právoplatným rozhodnutím súdu. Základným predpokladom pre nariadenie výkonu rozhodnutia je teda, že povinný neplní dobrovoľne rozhodnutím súdu uložené povinnosti. V konaní nebolo zistené, že by matka ako povinná z rozsudku Okresného súdu Brezno č. k. 2P/149/2013-76 z 10. 12. 2013 neplnila svoje povinnosti. Výsluchom maloletej účastníčky konania R. L. bola preukázaná obrana matky, že maloletá v niektorých prípadoch odmieta ísť v stanovený čas k otcovi a že donútenie dieťaťa k styku je sprevádzané plačom a stresom dieťaťa. Civilný mimosporový poriadok ukladá súdu v § 38 vo veciach, ktorých účastníkom je maloletý, zisťovať jeho názor a naň prihliadnuť. Odvolací súd považuje maloletú R. vo veku 8 rokov za schopnú vyjadriť svoj názor v otázke, či sa chce stretávať s otcom, v akom rozsahu a prečo odmieta v niektorých prípadoch styk s otcom. Maloletá R. odôvodnila svoju nevoľu podrobiť sa rozhodnutiu súdu o rozsahu styku s otcom tým, že otec sa jej nevenuje tak, aby ju zaujal, pretože „je na počítači alebo na mobile“. Z vyjadrenia maloletej a povinnej odvolací súd vyvodil, že práve správanie sa otca maloletej ako oprávneného je dôvodom, prečo sa styk podľa rozsudku Okresného súdu Brezno sp. zn. 2P/149/2013 nerealizuje a nie je naplnený zákonný dôvod na donucovanie matky k rešpektovaniu rozhodnutia súdu, keď povinná súdom uloženú povinnosť maloletú R. na styk s otcom pripraviť a otcovi styk s maloletou umožniť, si plní.

11. Na základe týchto úvah odvolací súd po preskúmaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania v rozsahu ustanoveným § 65 a 66 Civilného mimosporového poriadku uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku ako vecne správny potvrdil.

12. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- €

(§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletému tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávneného premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).